

Elkaar aanvullende tegenpolen in De Casteelse Poort

EXPOSITIE PIET ZEGVELD EN JAN DEKKER

Door ANTONIE DEN RIDDER

“Ik ben het vierkant” staat er op de C.D-rom omslag van Piet Zegveld. Het zou een leuke performance geweest zijn, wanneer mede-exposant Jan Dekker daarop uit had geroepen “Ik ben vaak rond en stenig”. Een dergelijke frivoliteit ligt echter niet op de weg van de Arnhemse beeldhouwer. Hij wijst verklarende betogen rond zijn beelden resoluut af. En dus werd er op de opening van de tentoonstelling van beide, inmiddels gepokt en gemazelde kunstenaars in de Casteelse Poort over de werken van Jan Dekker gezegd, dat men vrij staat hen te bezien als gedichten. Die breng je immers ook niet tot helderheid door ze analytisch te ontleden? Een tentoonstelling van schilderijen, waarin met een uiterst beperkt arsenaal van beeldelementen het allesomvattende geraakt dient te worden en van beelden, die een bevroren momentopname trachten te zijn, kan niet anders dan fascinerend worden. De benedenruimte is hoofdzakelijk voorbehouden aan de serene afstandelijkheid in de schilderijen van Zegveld en de bovenverdieping het speelse domein van de beelden van Dekker. Waar Zegveld het doek opdeelt in onbuigzame rasterstructuren, die alle kleurige beeldelementen op hun plaats houden. En waar de schilder middels subtiele ingrepen dit statische geheel aan het trillen brengt door net dat ene afwijkende kleurblokje en die schijnbaar verdwaalde lijn toe te voegen. Daar duikt Jan Dekker in het diepe met geconcentreerd gerichte aandacht voor het schijnbaar onbelangrijke detail. De nervatuur van een blad, de uitgeholde stam van een boom of de wijze, waarop vruchten gestapeld op een schaal liggen. De beeldhouwer laat zich niet opslokken in die gefixeerde waarneming, maar rukt zich er van los voordat zijn weergave een ongewenst definitief karakter kan krijgen. Zo verkrijgen zijn beelden een losheid te vergelijken met die van de snelle ruimtelijke schets, slechts bedoeld het specifieke idee en de specifieke waarneming inzichtelijk te maken. Maar ondanks die omarming van het moment, blinken de beelden van Dekker ook uit in gedoseerde afwerking.

Soms ploegt het brute puntijzer bijna gewelddadig zijn voren in de huid van het beeld en soms zien we structuurtjes, die gezien hun verfijning en grilligheid wel afkomstig moeten zijn van een stalen signeerpen. Monnikenwerk, maar Jan Dekker weet, dat je soms een eeuwigheid nodig hebt om een vluchtig moment effectief vast te kunnen leggen. Zowel de beeldhouwer als de schilder zijn echter op hun manier bezig balans te brengen in een universum, waarin totale orde of totale wanorde uiteindelijk absolute stilstand en absoluut betekenisverlies veroorzaakt. Zegveld scheidt statische condities om het verschuivende element, de afwijking in het geheel, zicht- en voelbaar te maken. En Dekker refereert aan de betrekkelijkheid van alle orde door het geconcentreerde moment in een vorm te pakken, die voor hetzelfde geld ook net even iets anders had kunnen zijn. Gezamenlijk hebben beiden een tentoonstelling neergezet, die het publiek zowel visueel als inhoudelijk veel te bieden heeft.

Schilderijen van Piet Zegveld en beelden van Jan Dekker tot en met 16 januari in Koetshuis Museum Casteelse Poort, Bowlespark 1a te Wageningen.
Open di t/m za 12.00-16.00 uur en zo 13.00-16.00 uur.